

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

2016. gada 24. februārī Nr.1-5/46

Latvijas Republikas Saeimai

Jēkaba ielā 11

Rīgā, LV-1811

Par A.Platpera viedokli

2016. gada 18. februārī pēc Saeimas sēdes, kurā sniedzu Saeimai ziņojumu par Tiesībsarga biroja darbu 2015. gadā, deputāts Arvīds Platpers radio raidījumā “Frakciju viedokļi” izteica frakcijas “No sirds Latvijai” viedokli par Latvijas Republikas tiesībsarga 2015. gada ziņojumu.¹

A.Platpers norādīja, ka frakcija “No sirds Latvijai” nepiekrīt tiesībsarga ziņojumā minētajiem “tendenciozajiem skaitļiem attiecībā uz XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku dalībnieku skaitu estrādē,” kā arī pievērta uzmanību tiesībsarga teiktajam laikrakstā “Diena” 15.februārī, ka “[..] bērni nav jāuztver kā vergi – viņiem nav jāguļ skolu sporta zālēs. [..]”. A.Platpers uzdeva jautājumu: “Kā man izprast šo formulējumu? Un kāpēc tiek salīdzināti bērnu uzturēšanās apstākļi dziesmu svētku laikā ar vergu situāciju?”

[1] XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku darba organizācijas izvērtēšanas komisija (turpmāk – Komisija) savā 02.09.2015. ziņojumā bija izdarījusi secinājumu, ka “pārsniegtais pieļaujamais dalībnieku skaits Mežaparka estrādē (dalībniekiem ierobežots kustību apjoms) var būt cēlonis ortostatiskajam stresam, izraisot ģībšanu [..].”²

Komisijas ziņojumā secināts, ka “Mežaparka Lielās estrādes infrastruktūra nespēj nodrošināt dalībnieku veselībai drošu un organisma fizioloģiskās uzbūves normālai funkcionēšanai atbilstošu vairāk kā 10 tūkstošu dalībnieku vienlaicīgu atrašanos tajā.” Valsts izglītības satura centrs norādījis, ka ģenerālmēģinājuma dienā “Mežaparka estrādē piedalījās ap 13 500 dalībnieku (ap 11 000 koristu, 800 dejotāju, 700 folkloras kopu dalībnieku un 900 pūtēju orķestru dalībnieku).”³

Attiecībā uz Mežaparka Lielās estrādes kora tribīņu ietilpību svētku organizatoriem bija zināms, ka to ietilpība ir līdz 6000 dalībnieku.⁴

¹ <http://www.saeima.lv/lv/aktualitates/12-saeimas-frakciju-viedokli/24457-frakciju-viedokli-2016-gada-18-februari>

² XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku darba organizācijas izvērtēšanas komisijas ziņojuma 9.lpp.

³ XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku darba organizācijas izvērtēšanas komisijas ziņojuma 1.lpp.

⁴ XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku darba organizācijas izvērtēšanas komisijas ziņojuma 2.lpp.

Par kora tribīnēs izvietoto koristu skaitu Komisijas ziņojumā ir pretrunīga informācija – Valsts izglītības satura centrs norādījis, ka ģenerālmēģinājuma dienā piedalījās ap 11 000 koristu⁵, savukārt Rīcības komisijas izpilddirektore A.Bērziņa norādījusi, ka kora dziedātāju dalībnieku skaits ir apmēram 12 000 tūkstoši, tajā pašā skaitā ietilpst arī pedagogi.⁶

Masu medijos izskanēja informācija, ka Mežaparka Lielās estrādes kora tribīnēs tika izvietoti 12 500 dalībnieku.⁷

A.Bērziņa publiski ir skaidrojusi, ka pieņēmusi lēmumu izvietot tribīnēs uz pusi vairāk bērnu, kā rekomendē būvinženieri, vadoties pēc pieredzes pagājušajos dziesmu svētkos, kad nekas traks nav atgadījies.⁸

[2] Kā pareizi norāda Platpera kungs “[..] jāsecina, ka valstī ir vairākas problēmas, par kuru risināšanu jau gadiem ilgi runā vienas atbildīgās valsts institūcijas, taču tikpat ietiepīgi gadiem ilgi citas valsts institūcijas tās nerisina.”⁹ Tieši tādēļ es kā tiesībsargs aicinu Saeimu pievērst uzmanību bērnu tiesību ievērošanai ne tikai tādos plaša mēroga pasākumos kā dziesmu svētki, bet arī mazāka mēroga pasākumos, kā, piemēram, skolu kora koncerti u.c. Vai pēc tam ikreiz tiek izvērtēts, kāpēc bērns ģība, vai arī tiek pieņemts, ka “tā tas ir bijis vienmēr un tā ir norma” un “nekas traks nav atgadījies”, un ģībēju nosēdina turpat uz soliņa ar ūdens glāzi? Uzskatu, lai arī cilvēktiesību standarts paredz tiesības baudīt kultūru un piedalīties kultūras procesos / pasākumos, tas pilnīgi noteikti neparedz jauno mākslinieku ieguldījumu atlīdzināt tikai “par vēdera tiesu”. Atlīdzinājuma pieejas “par vēdera tiesu” uzturēšana pēc būtības ir pielīdzināma vergu darba atbalstīšanai.

Taisnīguma un vienlīdzības princips prasa, lai atlīdzību saņem ne tikai dziesmu svētku pasākumu mākslinieciskie virsvadītāji, diriģenti, bet arī paši jaunie mākslinieki – kā minimums nodrošinot cilvēka cienīgu izmitināšanu (privātuma nodrošināšanu naktsmītnē, higiēnas prasības u.c.), atbilstošu uzturu, tā saucamo dalībnieka komplektu un citas ar pasākuma norisi saistītas nepieciešamības.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, aicinu Saeimu un A.Platpera kungu veikt parlamentāro uzraudzību pār bērnu tiesību nodrošināšanu publisku pasākumu laikā.

Tiesībsargs

J.Jansons

⁵ XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku darba organizācijas izvērtēšanas komisijas ziņojuma 1.lpp.

⁶ XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku darba organizācijas izvērtēšanas komisijas ziņojuma 6.lpp.

⁷http://www.tvnet.lv/zinas/latvija/568183uz_mezaparka_estrades_skatuves_bija_divreiz_vairak_bernu_neka_rekomendets

<http://www.ir.lv:889/2015/7/22/vugd-nav-aicinars-dziesmu-svetku-risku-analizes-izstrade>

https://www.e-klase.lv/lv/zina/zinas/aktualitates/skolenu-dziesmu-svetki-vertes-iespejamus-parkapumus-parpildot-estradi/print/un_citur

⁸ Turpat

⁹ <http://www.saeima.lv/lv/aktualitates/12-saeimas-frakciju-viedokli/24457-frakciju-viedokli-2016-gada-18-februari>